

80-річчя

ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА НАН УКРАЇНИ

К. Г. САМОФАЛОВА

12 листопада виповнилося вісімдесят років відомому вченому в галузі обчислювальної техніки, Заслуженому діячеві науки, лауреату Державних премій СРСР і УРСР члену-кореспонденту НАН України Костянтину Григоровичу Самофалову.

Народився К. Г. Самофалов у с. Хутір Михайлівський на Сумщині. Закінчив Київський політехнічний інститут. Уся творча діяльність К. Г. Самофалова пов'язана з цим навчальним закладом. Закінчивши в 1954 р. аспірантуру, він невдовзі організував на кафедрі автоматики і телемеханіки підготовку інженерів з обчислювальної техніки, а ще через чотири роки заснував і очолив першу в Україні кафедру обчислювальної техніки, яка забезпечила впровадження цієї техніки на всіх факультетах КПІ. На цій кафедрі успішно відбувалося становлення педагогічної та наукової шкіл у галузі обчислювальної техніки.

Саме на організованій К. Г. Самофаловим кафедрі вперше в СРСР, одночасно з провідними вузами країни (МЕІ, МІФІ, МВТУ ім. Баумана, ЛЕТІ), була започаткована підготовка інженерів-математиків, а в 1973 р. на її базі виникла нова кафедра — прикладної математики. На ній навчалося близько 240 громадян з 44 держав світу. Очолювана К. Г. Самофаловим педагогічна школа, що сформувалася на цій кафедрі, зробила великий внесок у забезпечення України висококваліфікованими фахівцями з обчислювальної техніки (підготовлено 5000 інженерів-системотехніків). Вона отримала широке визнання не тільки в Україні, а й у багатьох державах світу. З'явилися дочірні кафедри в Києві, Чернігові, Вінниці, Черкасах, а також у Болгарії.

Наукові результати цього творчого колективу ґрунтовно викладені у 46 монографіях, відбиті у 12 підручниках і навчальних посібниках, 850 авторських свідоцтвах і патентах, багатьох статтях, дисертаціях тощо. Одержані тут фундаментальні теоретичні результати успішно впроваджувались у промисловість, за що науковці удостоєні двох Державних премій України в галузі науки і техніки.

У своїх теоретичних дослідженнях К. Г. Самофалов визначив і обґрунтував новий науковий напрям з вивчення однорідних діелектричних та комбінованих (діелектрик—напівпровідник) обчислювальних середовищ, а також конвеєрних обчислювальних систем. Він особисто підготував 12 докторів наук і 90 кандидатів наук. Оригінальні роботи вченого стали науковим підґрунтям для створення спеціалізованої діелектричної пам'яті різних датчиків, в тому числі акустичних томографів, що сприяло закріпленню пріоритету України у цій галузі.

Визначний внесок К. Г. Самофалова у фундаментальну теорію обчислювальної техніки закріплено в монографіях і багатьох працях його учнів. Особливо високу оцінку фахівців дістала фундаментальна монографія, написана К. Г. Самофаловим разом з Г. М. Луцьким «Основы теории многоуровневых конвейерных вычислительных систем».

За роки незалежності Костянтин Григорович налагодив активний зв'язок з іноземними випускниками КПІ та інших вузів України, проводив велику роботу як віце-президент товариства «Україна — Йорданія», член президії національного комітету з математичного та машинного моделювання міжнародної наукової асоціації IMACS. Він очолює спеціалізовану раду із захисту докторських дисертацій, керує науково-методичною радою Міністерства освіти та науки з комп'ютерної інженерії.

К. Г. Самофалов — учасник Великої Вітчизняної війни, удостоєний бойових орденів та медалей. Він також є кавалером ордена Леніна та ордена Дружби народів.

Наукова громадськість, численні учні та друзі сердечно вітають Костянтина Григоровича з ювілеєм, зичать здоров'я, успіхів, світлих перспектив.